

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειμενόν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτήσια δραχμὲς 120. Ἐξά-
μηνη δραχ. 65. Τρίμηνη δραχ. 35.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.
Ἀμερικῆς δολλάρια 3.—Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Αρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἄλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰοῦντο μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 47ος

Ἀθῆναι, 23 Δεκεμβρίου 1939

Ἔτος 62ον.—Ἀριθ. 4

ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΕΚΕΙΝΗ ΜΕΡΑ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

Τὸ ἀγοράκι βρισκόταν δλομόναχο ἐπάνω στὴν κορυφὴ τοῦ λόφου, μὲ τὴν ποιμενικὴν τοῦ γκλιτσα ἀνάμεσα στὰ πόδια του καὶ τὸ πανεράκι του κοντά του.

Τὸ ἄσπρο φῶς τοῦ φεγγαριοῦ ποὺ ἔπεφτε ἐπάνω του ἔρριχνε πίσω του μιὰ παραμορφωμένη σκιά, γιατί οὔτε ὁ μάλλινος μποξᾶς ποὺ τοῦ εἶχε ὀφάνει ἡ μητέρα του μὲ τὸ μαλλὶ τῶν ἀρνιῶν τοὺς δὲν μπορούσε νὰ κρύψῃ τὴν ἄσχημη, τὴ φρικτὴ καμπούρα ποὺ ὕψωνόταν ἀνάμεσα στοὺς ὤμους του.

Ἐνα γύρω του, ρίχνοντας τὴν ἀκανόνιστη σκιά τοὺς στίς πλαγιὰς τοῦ λόφου, ἔδοσκαν τ' ἀρνιά. Ὡστόσο ὁ μικρὸς βοσκὸς δὲν εἶχε σ' αὐτὰ τὸ νοῦ του. Εἶχε γυρμένο κατὰ πίσω τὸ κεφάλι του καὶ εἶχε τὰ μάτια του προσηλωμένα στὸν οὐρανόν. Εἶχε μιὰ παράξενη ἐπιμονή, στὸ βλέμμα του καὶ ἕνα παράξενο χαμόγελο πλανιόταν στὰ χεῖλη του.

— Ἰσως μπορεῖ νὰ ξαναγίνη, σκεπτόταν. Ἰσως, μῦλο ποὺ ἔχουν περάσει ἀπὸ τότε πάνω ἀπὸ τριάντα χρόνια. Ἰσως ν' ἀξιωθῶ νὰ ἰδῶ κι' ἐγὼ τὸ ἀστέρι καὶ ν' ἀκούσω τὸ τραγούδι τῶν ἀγγέλων.

Τὸ φεγγάρι στὸν ἐπουράνιο δρόμο του σκεπάστηκε γιὰ μιὰ στιγμή ἀπὸ ἕνα σύννεφο. Γιὰ μιὰ στιγμή σκοτεῖνιωσε ὁ κόσμος. Τὸ ἀγόρι ἀναστένανε καὶ κατέβασε τὰ μάτια του.

— Δὲν γίνεται, μουρμούρισε. δὲν γίνεται. Μῦλο ποὺ εἶναι ἡ ἴδια ἐκείνη ἡμέρα, δὲν θὰ φανῇ ἀπόψε τ' ἄστρο οὔτε οἱ ἄγγελοι θὰ ξανατραγουδήσουν.

Ἡ ἴδια ἐκείνη μέρα! Πόσες φο-

ρὲς τὸ ἀγόρι δὲν εἶχε ἀκούσει γιὰ τὸ θαῦμα ποὺ εἶχε γίνεϊ τώρα καὶ τόσα χρόνια. Ὁ πατέρας του ἦταν κι' ἐκεῖνος τότε ἕνα ἀγοράκι—ὁ πιδ μικρὸς ἀπ' ὅλους τοὺς βοσκούς—ἐκείνη τὴ νυχτιὰ ποὺ κατέβηκαν οἱ ἄγγελοι τραγουδώντας καὶ ποὺ ἕνα λαμπρὸ ἄστρο πρόβαλε πάνω ἀπὸ τὴν ἥσυχη Βηθλεέμ. Καὶ ὁ πατέρας του εἶχε ἀκολουθήσει τ' ἄστρο, μαζί μὲ τοὺς ἄλλους βοσκούς, καὶ πῆγε μαζί τους ὡς τὸν σταυλὸ. Καθὼς χῶθηκε ἀνάμεσα ἀπὸ τὴ στενὴ πορτοῦλα, εἶχε ἰδεῖ μιὰ γυναῖκα μ' ἕνα νεογέννητο μωρὸ στὴν ἀγκυλιά της.

Ὡστόσο — ὁ πατέρας τοῦ παιδιοῦ εἶχε διηγηθῇ τόσες φορὲς τὴν ἱστορία, ὥστε ἡ οἰκογένειά του καὶ οἱ γείτονες τὴν εἶχαν μάθει κι' ἀπέξω—ὥστόσο, δὲν ἦταν σὰν ὅλες τίς γυναικες. Τὸ πρόσωπό της ἦταν τόσο φωτεινὸ καὶ τὸ χαμόγελό της ἦταν τόσο τρυφερὸ, ὥστε καὶ τὰ πρόβατα τὰ ἴδια τῶνοιωσαν καὶ πῆγαν κοντά της καὶ γονάτισαν.

Δὲν ἦταν ἡ ὁμορφιά της ποὺ σὲ μάγευε, μῦλο ποὺ ἦταν ὁμορφη. Ἦταν ποὺ εἶχε μιὰ λάμψη ἀπόκοσμη...

— Καὶ τὸ μωρὸ, πατέρα; τὸν ἔκοδε πάντα ἐδῶ ὁ μικρὸς. Πῶς ἦταν τὸ μωρὸ;

— Τὸ μωρὸ, ἔλεγε ὁ πατέρας καὶ ἡ φωνή του γινόταν ἐδῶ πιδ ζωνηρή, τὸ μωρὸ ἦταν ἀλλοιώτικο ἀπ' τ' ἄλ-

ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΕΓΑΛΗ ΓΙΟΡΤΗ

ΦΥΓΗ ΕΙΣ ΑΙΓΥΠΤΟΝ

Ἔργο τοῦ ἰταλοῦ ζωγράφου Perruzzi

λα παιδιά, όπως ή μητέρα του ήταν αλλοιώτικη από τις άλλες γυναίκες. Ήταν μόλις μια ώρα γεννημένο, όταν το πρωτοείδα κι' όμως τα μάτια του φαίνονταν γεμάτα γνώση — έτσι ήταν, μη γελάτε — και τα μικροσκοπικά χεράκια του φαίνονταν γεμάτα δύναμη. Δίχως να το καλοκαταλάβω βρέθηκα γονατιστός, όπως γονάτισαν τα πρόβατα, τα δάκρυα πλημμύρισαν το πρόσωπό μου και, μ' όλο που ήμουν μεγάλο παιδί πιά, δεν ένοιωθα καμιά ντροπή που έκλαιγα.

Στο άγριό που καθόταν ολομόναχο επάνω στην κορυφή του λόφου, τα λόγια αυτά του πατέρα του άντηχούσαν ακόμη στ' αυτιά του. Του φαινόταν σαν ν' άκουγε τον πατέρα του να του διηγείται τη θαυμαστή ιστορία για το παιδί εκείνο και για τους σοφούς μάγους που είχαν έρθει ως το σταύλο, ακολουθώντας και αυτοί το δρόμο που τους είχε δείξει τ' άστρο. Είχαν έρθει και του είχαν φέρει δώρα που γι' αυτά μιλούσε πολύ καιρό ύστερα όλο το χωριό. Πολλές φορές το αγοράκι είχε ακούσει για το χρυσάφι, το λιθάνι και τη σμύρνα. Πολλές φορές είχε ανατριχιάσει ακούγοντας για τον σκληρόκαρδο βασιλιά που είχε προστάξει να σφάξουν όλα τ' άρσενικά παιδιά.

«Πολλοί από μās νομίζαμε, έλεγε στο τέλος ο πατέρας του μικρού, πως το παιδί είχε βρεθί κι' είχε σφαχτεί απ' τον Ήρωδη. Μόλις όμως είχαν περάσει καμιά δεκαριά χρόνια κι' έφθασε ως τ' αυτιά μας το άκουσμα για ένα παιδί που μέσα στο Ναό, στο Ίεροσόλυμα, εξήγησε το Νόμο μέσα σ' ένα πλήθος από σοφούς δασκάλους. Και λίγα χρόνια αργότερα έμαθα πως το ίδιο αυτό παιδί μεγαλώνοντας είχε μαζέψει μερικούς ανθρώπους δικούς του και μ' αυτούς έγύριζε από τόπο σε τόπο, κηρύσσοντας, διδάσκοντας και βοηθώντας όσους έχουν ανάγκη. Και — έδω ο πατέρας του μικρού χαμήλωνε τη φωνή του — είναι μερικοί που λένε πως είναι ο Μεσσίας, και όχι μόνο θα σώση το λαό, αλλά κατορθώνει θαυμαστά πράγματα: γιατρέυει τους τυφλούς και τους λεπρούς και ανασταίνει και τους νεκρούς ακόμη.

— Θάθελα να τον συναντούσα, τον έκοβε έδω το άγριό. Θάθελα να μπορούσε να μου βγάλει την καμπούρα από τη ράχη μου και να με κάνει δολοφόνο και γερόν όπως τ' άλλα τα παιδιά.

Βάζοντας το χέρι στο στόμα του παιδιού της, ή μητέρα του άγοριού τον έκανε να σωπάση.

— «Ο, τι μās έδωσε ο Θεός πρέπει

να το υπομένουμε, του έλεγε. "Ετσι γεννήθηκες, παιδί μου. Καλύτερα είναι, έκανε τώρα γυρίζοντας στον άντρα της, ν' αλλάξουμε όμιλία.

"Ετσι ο πατέρας του μικρού έπαυε να μιλά γι' αυτό το ζήτημα κι' άρχισε να συζητά γι' άμπέλια του και για τα κοπάδια του και για τα γεννήματά του. Μπορεί κανείς απ' τους λεγεωνάριους του Καίσαρα να στεκόταν απέξω και ν' άκουγε.

"Αρχισε να πέφτη κρύο στην κορυφή του λόφου. Ο μικρός τύλιξε πιδ σφιχτά το σώλι επάνω στο κορμί του και πεθύμησε να μην ήταν βοσκός.

Οι βοσκοί ζούν πολύ μοναχική ζωή. Μά τί παραπάνω ήθελε να γίνει ένα σκατεμένο πλάσμα σαν κι' αυτόν; Ένας φτωχός σκαάτης, που ούτε καμιά βαρεία δουλειά ήταν άξιος να βγάλει πέρα, ούτε κανένα άλλο χάρισμα είχε.

Το αγοράκι αναστέναξε βαθεία και σηκώνοντας το κεφάλι του κοίταξε τον ούρανό. Από τη θέση του φεγγαριού λογάρισε πως θα ήταν μεσάνυχτα. Χρειάζονταν ακόμη ώρες πολλές ώπου να έρθη κάποιος άλλος να πάρη τη θέση του. "Οστόσο, για να περάση ή ώρα μπορούσε ν' άνοιξη το καλάθι του και να ιδη τί του είχε ετοιμάσει ή μητέρα του για να φάη.

Καθώς το άνοιγε άναρωτιόταν τί άραγε του είχε βάλει μέσα ή μητέρα

του. Και με μεγάλη χαρά του βρήκε ένα φλασκι κατσίκιο γάλα, ένα δολόκληρο σχεδόν καρβελάκι ξεροψημένο σταρένιο ψωμί και λίγο τυρί. Και παραμέσα ούκα ξερά και χουρμάδες. Παραπέρα όμως, διπλωμένο χώρια ήταν κάτι άλλο: μια πήττα, καμωμένη με αυγά και μέλι και βούτυρο, που καθώς άνοιξε την πετσέτα και την είδε, τον γέμισε χαρά.

Περίμενε, να βρη το γάλα και το ψωμί και το τυρί. Περίμενε ακόμη και τα ούκα και τους χουρμάδες. Μά ή πηττούλα ήταν γι' αυτόν μια έκπληξη. Μία από τις σπάνιες ευχάριστες έκπληξεις που έκοδαν τη μονότονη ζωή του.

"Εβγαλε με προσοχή το φλασκι με το γάλα, το ψωμί και το τυρί, άπλωσε χάμω την πετσέτα όπου του είχε τυλίξει το φαί του ή μητέρα του και τα τοποθέτησε. Την πήττα όμως δεν την έβγαλε. Την άφησε διπλωμένη μες στο βάθος του καλάθιού, για να μην τυχόν τον κυριεύση ο πειρασμός και την φάη πριν από τ' άλλα.

— Τί ώραίο είναι να πεινάη κανείς, είπε δυνατά, μιλώντας στον έαυτό του. Να πεινάη και να έχη ναφάη! "Απ' κάπου πίσω του μια φωνή άκούστηκε. Δεν ήταν δυνατή, αλλά άντηχούσε ως κάτω στην πλαγιά.

— "Αλήθεια, είπε, είναι καλό να πεινάη κανείς και να έχη να φάη! (Το τέλος στο ερχόμενο)

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Οί "Αγγελοι ψάλλουν στους ούράνιους τόπους,
σε μυστική γιορτή:
— «Δόξα στο Θεό κι' ειρήνη στους ανθρώπους,
σε όλη τη γή!» —

Κι' ή Πλάση καρτερεί κι' αναγαλλιάζει
στη νυχτοσιγαλιά...
Σάν απόκοσμο μήνυμα ταράζει
την έρημιά.

Κι' ή Πίστη στις ψυχές σαν άστρο λάμπει
στη νύχτα της ζωής...
και φύσημα ζεστό νοιώθουν οι κάμποι
θεϊκής πνοής.

Το βόδι σκυφοκέφαλο μουγκρίζει
κλεισμένο στο παχνί,
σάν να λέη: — «Τώρα ποιός σε χουχουλίζει,
φτωχό παιδί;» —

Τέτοιαν ώρα που ο Αυρωτής γεννιέται
κι' άνοίγουν οι ούρανοι,
ο βοσκός στο μαντρί του συλλογιέται
με άθώα ψυχή:

— «Χριστέ, θεό βοσφός, πρέπει νάρθης πάλι
τώρα, σάν μια φορά,
να φέρης μιάν άγάπη πλιό μεγάλη,
μιά νέα χαρά!» —

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΓΟΥΡΟΣ

ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΝ' ΑΡΧΑΙΟ ΓΡΑΜΜΑΤΑΚΙ

Άγαπητοί μου,

Οι άρχαιοι έγραφαν σε φύλλα παπύρου: συγγράμματα, έγγραφα, γράμματα, τὰ πάντα. Πολλοί από τους παπύρους αυτούς έχουν διασωθεί και βρίσκονται σε βιβλιοθήκες ή μουσεία. Κι' οι σοφοί, οι φιλόσοφοι, οι παλαιόγραφοι, οι «παπυρολόγοι», προσπαθούν να τους διαβάσουν — με πολλούς κόπους, έννοείται, γιατί οι περισσότεροι είναι φθαρμένοι από τον καιρό και δυσανάγνωστοι. Άλλά πόσο πλούσια ανταμείβονται αυτοί οι κώποι! Πόσα άρχαία άριστουργήματα τὰ ξέρουμε μόνο επειδή έτυχε να βρεθούν αντίγραφα τους σε παπύρους! Και πόσα μάθαμε για τη δημοσία και την ιδιωτική ζωή των παλιών εκείνων καιρών, και για τη γλώσσα ακόμα διαφόρων περιόδων, από έγγραφα και γράμματα σε παπύρους!

Τελευταία ή "Ακαδημία "Αθηνών τύπωσε σ' ένα χοντρό και μεγάλο βιβλίο μια πολύτιμη εργασία του κ. Γεωργίου Πετροπούλου. Ο παπυρολόγος αυτός μελέτησε, διάβασε, σχολίασε τους παπύρους που κατέχει ή "Αρχαιολογική Έταιρεία. Είναι καμιά έβδομηνταριά και βρέθηκαν όλοι στο Φαγιούμ της Αιγύπτου. Έκει τους άγόρασε κάποιος Έλληνας από χωρικούς και τους έχάρισε σ' άλλον που τους έχάρισε κι' αυτός στην "Αρχαιολογική Έταιρεία. Διαφόρων έποχών — από τον Γ' πρδ Χριστού ως τον Γ' μετά Χριστόν αιώνα — είναι κυρίως έγγραφα και γράμματα, περίεργα τὰ περισσότερα κι' από πολλές άπόψεις διδακτικά. Κι' ανάμεσα στα γράμματα, υπάρχει κι' ένα μικρό που μās ενδιαφέρει ξεχωριστά. Γιατ' είναι γραμμένο από δυο μεγάλα κάπως κορίτσια σε δυο μικρότερα — αιγυπτιοπούλες της έποχής των Πτολεμαίων, του 250 να πούμε πρδ Χριστού. Ίδου το ιστορικό: "Η "Απολλωνία κι' ή Εϋπους, τὰ μεγάλα κορίτσια — 17-18 χρονών — με την άρρωστη μητέρα τους, πήγαν σε κάποια πόλη — ή σε κάποια έξοχή — αφήνοντας στην πατρίδα τους, στο πατρικό τους σπίτι, τις μικρότερες αδελφές τους Ράσιον και Δημάριον — 14-15 χρονών — (τὰ δνόματα των μικρών κοριτσιών ήταν τότε ουδέτερα όπως και σήμερα στα νησιά μας, το Μαρουδιό, το Άννιό) και τὰ πολύ πιό μικρά τους αδελφάκια Τιτάαν και Σφαίρον. Μία μέρα, οι μεγάλες παίρνουν

πέννα και χαρτί (πάπυρο) και γράφουν στις μικρότερες τάκλουθα:

«"Απολλωνία και Εϋπους, Ρασίω και Δημαρίω τὰς αδελφαίς, χάρειν. Εί έρρωσθε εϋ, έρρώμεθα δε και αϋταί. Καλώς δε ποιήσεις τοίς ιεροίς λύχνον άπτουσα και εκτινάσσουσα τὰ προσκεφάλαια. Φιλομάθει δε και μη λυπού περι της μητρός, ήδη γάρ κομψώς έχει. Προσδέχεσθε δε ήμās. Έρρωσθε. — Και μη παίζε εν τη αϋλή, αλλά έσω ευτάκτει' επιμέλου δε Τιτάας και Σφαίρου».

"Η όπως θάγραφαν σήμερα:

«"Η "Απολλωνία κι' ή Εϋπους στο Ράσιο και το Δημάριο, τις αδελφές τους, χαιρετίσματα. Εϋχόμαστε νά είσθε καλά όπως και ήμεις υγιαίνουμε. Καλά θα κάνης νανάθης στο είκονοστάσι το καντήλι και να τινάζης καλά τὰ μαξιλάρια. Διάβαζε τὰ μαθήματά σου και μην άνησυχής για τη μητέρα, γιατί τώρα είναι καλά. Και να μās περιμένετε. Γειά σας. — Και να μην παίζης έξω στην αϋλή, αλλά μέσα να κάθεσαι φρόνιμα' και να προσέχης την Τιτάα και το Σφαίρο».

Καθώς βλέπετε, οι μεγάλες αδελφές άπευθύνονται τότε και στις δυο μικρότερες, τότε στη μία — και βέβαια το Ράσιον, τη μεγαλύτερη. Ο πάπυρος, 16X13 εκατοστά, διατηρείται καλά και, καθώς σημειώνει ο κ. Πετρόπουλος, ο γραφικός χαρα-

κτήρας είναι «έπιτετηδευμένος και προσεκτικός», και πλησιάζει τη γραφή «των βιβλίων» κι' όχι τη λαϊκή. Πού θα πή πως τὰ μεγάλα εκείνα κορίτσια ήταν γραμματισμένα. Γι' αυτό και κανένα ορθογραφικό λάθος δεν υπάρχει στο γράμματάκι τους, εκτός από ένα «φιλομάθει» και ένα «έχι», άπροσεξίες βέβαια, μά που κι' αυτές μās δείχνουν πως και την έποχή εκείνη, όπως και σήμερα, το ει προφερόταν σ' ι μονάχο. Στη συλλογή υπάρχει κι' ένα γράμμα άγοριού πρδς τον πατέρα του. Λοιπόν, τέτοια άγγραμματοσύνη — σημειώνει ο κ. Πετρόπουλος — δένει το άγριό αυτό, ώστε το γράμμα του κατανιτξ διάδαστο! Μήπως πρέπει να συμπεράνουμε πως την έποχή εκείνη τὰ κορίτσια των καλών οικογενειών «έφιλομάθουν» και μάθαιναν καλύτερα γράμματα από τάγόρια που τάπασχολούσε μόνο το γυμναστήριο;

Κι' ένα γλωσσικό άπρόοπτο: Το κομψώς στην άρχαιότητα είχε την ίδια απάνω-κάτω σημασία που έχει και σήμερα. Άλλά να που την έποχή που ζούσαν ή "Απολλωνία κι' οι αδελφές της, κατάντησε να σημαίνει καλώς. «Κομψώς έχει» — καλώς έχει. υγιαίνει». Κι' έγω λοιπόν σās ευχομαι να γιορτάσετε μεθαύριο τὰ Χριστούγεννα... κομψώς έχοντες, και

Σας άσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΛΙΛΗ, ΠΑΥΛΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ

4.

— Έγώ τώρα έχω να σιδερώσω, είπε ή Λιλή. Είναι κάτι μαντηλάκια, κάτι πετσέτακια και μερικά άλλα πράγματα, που ή μαμιά θά ευχαριστηθί πολύ να τὰ βοή σιδερώμένα.

— Μά ξέρης να σιδερώνης; ρώτησε ο Παύλης.

— Ω, λαμπρά! Έχουμε κι' ήλεκτρικό σίδερο κι' είναι πολύ εύκολο. Έσύ στάσου να με βλέπης. Δεν θάργήσω κιόλα.

Μιλώντας έτσι, ή Λιλή πήρε το μπογάλκι με τὰ πλυμένα, τὸ άνοιξε πάνω στο τραπέζι του σιδερώματος, έβαλε την πρίζα στο σίδερο κι' άρχισε να βρέχει ένα-ένα κομ-

μάτι και να το σιδερώνη. Τί ώραία που έκανε κι αυτή τη δουλειά η μικρή νοικοκυρούλα! Ο Παυλῆς στεκόταν και την έβλεπε με θαυμασμό. Μά και τα σκυλάκια καθόνταν φρόνιμα— πώς τόπαθαν!—και παρακολουθοῦσαν το σιδέρωμα χωρίς να κάνουν τα δικά τους.

Μόνο στο τέλος, σά να βαρέθηκαν, άρχισαν πάλι να γαυγίζουν, να γυρίζουν έδω κι' εκεί, νάνεβαίνουν στο τραπέζι, να δαγκάνουν τα ρούχα ή να τα οίχνουν κάτω για να παίξουν.

— Ρικ και Ράκ, ήσυχία! τους φώναζαν τα παιδιά.

— Γάβ! γάβ! γάβ! άπαντοῦσαν τα τρελλά σκυλάκια.

Εὐτυχῶς ὁ Παυλῆς, που ήταν ελεύθερος, τὰ εμπόδισε, τὰ συγκρατοῦσε, και τὸ σιδέρωμα τελείωσε α ἰ σ ῖ ο ς — ἐκτός ἀπὸ μιὰ καψιὰ που ἔκαμε ἡ Λιλή σὲ μιὰ μαξιλαροθήκη.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΣΤΕΡΑΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΑΛ. ΒΑΔΙΝ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο—

«Γιάννη παιδί μου, νὰ προσέχης τ' ἀδελφάκια σου. Δὲν ἔχουν ἄλλον στὸν κόσμο, Γιάννη μου, τὰ καυμένα. Σὺ νὰ γίνῃς πατέρας τους και νὰ μὴν τὰ παρατήσης ποτέ. Κοίταξε νὰ κατορθώσης και νὰ πᾶς νὰ βρῇς τὸ θεῖό σου τὸν Θωμᾶ στὸ Ἀλγέρι. Δὲν εἶναι πλούσιος ἀλλὰ εἶναι πολὺ καλὸς ἄνθρωπος. Αὐτὸς θὰ σὰς περιμαζέψῃ και θὰ σὰς βοηθήσῃ. Τοῦ λὲς κι' ἀπὸ μένα ἐπὶ τὴν ὥρα που πέθαινα ἀφησα σ' αὐτὸν τὰ ὄρφανὰ τοῦ δυστυχισμένου τοῦ ἀδελφοῦ του».

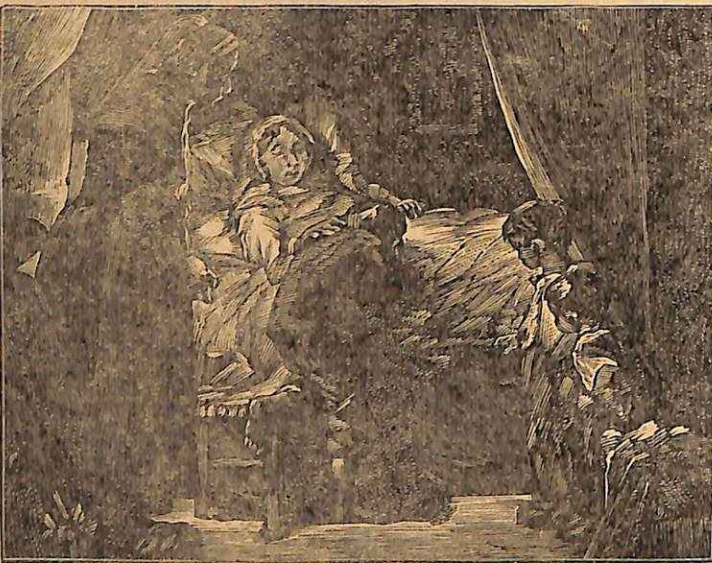
Ὁ δήμαρχος ἐφρόντισε πάλι τὰ ὄρφανὰ γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ φύγουν. Μαζὺ μὲ τὰλλα τὰ ἐθεβάωσε ἐπὶ ἡ κυβέρνηση βγάξῃ δωρεὰν εἰσιτήρια σ' ὅσους θέλουν νὰ φύγουν γιὰ τὸ Ἀλγέρι.

— Ἀλλὰ, ἐξακολούθησε ὁ Γιάννης, εἰταν σήμερα τὸ πρωτὶ ἦλθαμε δὴ και πῆγα στὴν Νομαρχία νὰ ζητήσω εἰσιτήριο, μᾶς εἶπαν ἐπὶ εἵμαστε πολὺ μικρὰ και δὲν μποροῦν νὰ μᾶς δώσουν. Γιὰ καλή μας τύχη κάποιος εὐσπλαχνικὸς κύριος μᾶς λυπήθηκε και μᾶς ὑποσχέθηκε νὰ μᾶς βοηθήσῃ αὐτὸς.

Τὰ δὺ μικρὰ ἀκούγοντας τὸν Γιάννη νὰ διηγίεται τὸν θάνατο τῆς μητέρας τους ἄρχισαν νὰ κλαῖν. Ἀλλὰ και ὁ ἴδιος ὁ πλοῖαρχος εἶχε πολὺ συγκινηθῇ και εἶπε στὰ παιδιά.

— Ἐ! γιὰ νὰ σὰς πῶ, παιδιά μου, μὴ κλαῖτε. Ἡ συμφορά σας εἶναι ἀλήθεια μεγάλη και τὰ βάσανά σας πολλὰ, ἀλλὰ πολλὰ παιδάκια τράβηξαν βάσανα και δυστυχίες. Ἐγὼ ποὺ σὰς μιλῶ δὲν ἤμουν καλύτερα στὴν ἡλικία σας. Ὅχι μόνον εἶχα μείνει πεντάρφανος, ἀλλὰ δὲν εἶχα και ἀ-

δέλφια γιὰ νὰ τὰ προσέχω και νὰ τ' ἀγαπῶ, Γιάννη μου. Καὶ τὸ χειρότερο, δὲν ἤξερα οὔτε γράμματα και ἤμουν ἕνα κακόπαιδο! Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάξῃ! Καὶ μολοντοῦτο εἶμαι σήμερα πλοῖαρχος τῆς «Γαβριέλλας»! Ἐγὼ ὅμως ξέρω τί τράβηξα γιὰ νὰ φθάσω ἐδῶ που ἔφτασα. Πόσες φορές δὲν ἔφαγα ψωμί και κρεμμύδι και πόσες φορές δὲν κοιμήθηκα νηστικός. Ἀλλ' ἄς εἶναι, αὐτὰ τώρα πέρασαν. Δὲν μοῦ λὲς ὅμως, Γιάννη μου, ξέρεις τί κάνει ὁ θεὸς σου στὸ Ἀλγέρι;

Γιάννη, παιδί μου, νὰ προσέχης τ' ἀδελφάκια σου!
(Σελ. 32, στ. α')

— Δὲν ξέρω, ἀποκρίθηκε ὁ Γιάννης. Πρὶν ἀπὸ δύο χρόνια ἦταν στὸ σύνταγμα, ἀλλ' ἀπὸ τότε θὰ ἀφέθηκε πιστεύω.

— Συμφορά! Δὲν θὰ εἶναι λοιπὸν ἑκατομμυριοῦχος. Τὸ καλὸ εἶναι πὼς στὸ Ἀλγέρι τὰ πράγματα δὲν εἶναι ἀκριβά. Εἶναι λαμπρὸς τόπος, μονάχα ποὺ δὲν ἔχει λιμάνια. Καὶ δὲν μοῦ λὲς πότε σκοπεύετε νὰ φύγετε;

— Ἐμεῖς θέλαμε ἂν μπορούσαμε νὰ φεύγαμε και σήμερα, ἀλλὰ στὴ Νομαρχία μᾶς εἶπαν πὼς τὸ πράγμα δὲν εἶναι τόσο εὐκολο.

— Καλὸ ξημέρωμα! Ἄν κάθесαι, παιδάκι μου, ν' ἀκούς αὐτοὺς τοὺς γραφειάδες τὰ προκόψαμε, μὰ τὴν ἀλήθεια. Ἐγὼ θὰ σοῦ πῶ, παιδί μου, τί πρέπει νὰ κάνετε. Δὲν τὸ λέω γιὰ νὰ καυχήθῃ ἀλλὰ πρέπει νὰ ξέρετε πὼς ἐδῶ ὁλος ὁ κόσμος ξέρει τὸν πλοῖαρχο Γαστάδην. Ὅλοι οἱ πλοῖαρχοι εἶναι ποιὸς λίγο, ποιὸς πολὺ, φίλοι μου. Λοιπὸν θὰ εἶναι ἀμαρτία, θὰ πρέπει νὰ γίνῃ χαλασμός κόσμου, ἂν δὲν βρεθῇ καμμιά ἀντροπολὶκή ἐταιρεία νὰ σὰς πάρῃ και τὰ τρία και νὰ σὰς βγάλῃ στὸ Ἀλγέρι, γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ και γι' ἀγάπη τοῦ Καπετάν Γαστάδην. Ὡστε, παιδί μου, μπορεῖς νὰ εἶσαι ἀπὸ σήμερα ἡσυχος δτι αὐριο, τὸ πολὺ μεθαῦριο θὰ μπορέσετε νὰ μπαρκάρετε. Γιὰ τὴν ὥρα θὰ σὰς κρατήσω ἐδῶ και θὰ σὰς δώσω μάλιστα τίς δὺ μικρὲς καμπίνες τῶν ἐπιβατῶν, ὅποια θέλετε. Μείνετε τὸ λοιπὸν.

— Ὡ! κύριε πλοῖαρχε, εἶπε ὁ Γιάννης ὁλος συγκίνηση, εἰσθε ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ και εἵμαστε πολὺ τυχεροὶ ποὺ σὰς ἀπαντήσαμε σήμερα.

— Θέλεις νὰ πῇς δτι ἐγὼ πρέπει ν' ἀνάψω λαμπάδα ἴσαμε τὸ μπότι μου ποὺ σὰς ἀπάντησα σήμερα. Φαντάσου ἂν τὸ πορτοφόλι μου δὲν ἐπεφτε στὰ χέρια σου, ἀλλὰ στὰ χέρια, ὁ Θεὸς ξέρει, τίνος λωποδύτη. Τί θὰ ἐπάθαινα, συμφορά μου! τί προσβολὴ θὰ ἔπαιρνα. Δὲν ξέρεις, παιδί μου, τὸ συλλογίζομαι και ἀκόμη σηκώνεται ἡ τρίχα μου. Καὶ γι' αὐτὸ, καλὸ μου παιδί, θέλω νὰ βρῶ εὐκαιρία γιὰ νὰ σὰς βοηθήσω και νὰ σὰς φανῶ ὠφέλιμος! Ἀλλ' ἄς εἶναι, ἔχουμε καιρὸ νὰ μιλήσουμε γι' ὅλα αὐτά.

Και ὁ πλοῖαρχος ἐφίλησε τὰ τρία παιδιά μὲ ἀγάπη και ἔχτύπησε τὸ κουδοῦνι. Ἀμέσως παρουσιάστηκε

στὸ κατώφλι τῆς καμπίνας ὁ ναύτης.

— Πήγαινε στὴ στιγμή νὰ φορέσης τὴν μεγάλη σου στολὴ και νὰ ἔρθῃς ἐδῶ. Γρήγορα ἀκουσες; Σὲ πέντε λεπτὰ νὰ εἶσαι πίσω.

— Στίς διαταγές σας, πλοῖαρχε! εἶπε ὁ ναύτης κι' ἔκανε μεταβολή.

Ἦστερα ἀπὸ πέντε λεπτὰ ἀκριβῶς ἦτανε πίσω ὁμορφος, ὁμορφος, μεγαλόπρεπος και καμαρωμένος.

— Νὰ πάρῃς μαζὺ σου αὐτὰ τὰ τρία παιδάκια και νὰ τὰ πᾶς στὸν ράφτη μου νὰ τὰ ντύσῃ.

(Ἀκολουθεῖ)

ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΔΗΣ

Η ΜΙΚΡΗ ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ F. H. BURNETT

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο—

Κι' ἔπесе στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ πατέρα της και βλέποντάς τους κανεῖς τόσο σφιχτὰ ἀγκαλισμένους θὰ σκεπτόταν πὼς δὲν θὰ ἦταν δυνατόν νὰ ξεχωρῖσουν ὁ ἕνας ἀπ' τὸν ἄλλον.

Ὅταν τὸ ξμάξι ποὺ εἶχε φέρεῖ τὸ λοχαγὸ ξεκίνησε, ἡ Σάρα καθισμένη χάμω, μπρὸς στὴν μπαλκονόπορτα, μὲ τὸ κεφάλι στηριγμένο στὰ χέρια της, τὸ παρακολούθησε μὲ τὰ μάτια, ὥσπου ἔστριψε τὴ γωνιά τῆς πλατείας.

Ἡ Ἐμιλο βρισκόταν καθισμένη δίπλα της και ἡ Σάρα τῆς ἔριχνε πότε-πότε μιὰ ματιά. Ὅταν ἡ μὲς Μιντοῖν ἔστειλε τὴν ἀδελφή της γιὰ νὰ ἰδῇ τί κάνει ἡ μικρή, ἡ μὲς Ἀμέλια βρῆκε τὴν πόρτα κλειδωμένη.

— Τὴν ἐκλείδωσα, ἐξήγησε ἀπὸ μέσα μιὰ φωνίτσα εὐγενική ἀλλὰ κάπως ἀλλοιωμένη. Θέλω νὰ μείνω ἐντελῶς μόνη μου, σὰς παρακαλῶ.

Ἡ μὲς Ἀμέλια ἦταν μιὰ γυναικούλα κοντὴ και ὁλοστρόγγυλη ποὺ ἐνοιωθε ἀπεριόριστο θαυμασμὸ γιὰ τὴν μεγάλη της ἀδελφὴ ἀλλὰ και κάποιον φόβο. Εἶχε καλύτερη καρδιά ἀπὸ τὴν μὲς Μιντοῖν ἀλλὰ τὴν ὁπάκουε τυφλὰ σὲ ὅλα και τίποτε στὸν κόσμο δὲν θὰ τὴν ἔκανε νὰ παραβῇ μιὰ διαταγὴ της. Κατέβηκε λοιπὸν πολὺ ταραγμένη.

— Ποτέ μου δὲν ξαναεῖδα πιδ παράξενο κορίτσι, εἶπε στὴν ἀδερφή της. Φαντάσου δτι ἔχει κλείσει τὴν πόρτα της μὲ τὸ κλειδί και δὲν ἀκούγεται διόλου ἀπομέσα.

— Καλύτερο εἶναι αὐτὸ παρὰ ἂν ἔβαζε τίς φωνές και χτυποῦσε τὰ πόδια της, ὅπως τόσες ἄλλες, εἶπε ἡ μὲς Μιντοῖν. Ἐγὼ περίμενα, ἔτσι χαϊδεμένη ὅπως εἶναι, νὰ σηκώσῃ ὁλόκληρο τὸ σπῖτι στὸ ποδάρι. Γιατί πιδ παραχαϊδεμένο παιδί ἀπ' αὐτὴν δὲν πιστεύω νὰ ὑπάρχῃ σ' ὁλόκληρο τὸν κόσμο.

— Ἀνοῖξα τίς βαλίτσες της και σύγυρσα τὰ πράγματά της, εἶπε ἡ μὲς Ἀμέλια. Δὲν ἔχω ξαναῖδεῖ ποτέ μου τέτοιο πράγμα! : πανοφθόρια γαρνιρισμένα μὲ ἐρμίνα, ὅλα τὰ ἀσπρόρουχά της μὲ ἀληθινὲς δαντέλλες. Ἀπὸ τὰ φορέματά της εἶδες μερικά; Πὼς σοῦ φάνηκαν;

— Ἐγὼ βρῖσκω πὼς ὅλα αὐτὰ εἶναι γελοῖα! τὴν ἔκοψε ξερὰ ἡ μὲς Μιντοῖν. Ὅστοςο θὰ κάνουν πολλὴ φηγούρα τὴν Κυριακὴ ποὺ θὰ πηγαίνουν ὅλα τὰ κορίτσια στὴν ἐκκλησία και ἡ Σάρα θὰ περπατᾷ μπροστὰ. Στ' ἀλήθεια τὴν ἐντυσαν σὰν νὰ ἦταν καμμιά μικρὴ πριγκήπισσα.

Ἐπάνω στὴν κάμαρά της ποὺ εἶχε κλείσει μὲ τὸ κλειδί, ἡ Σάρα και ἡ Ἐμιλο καθισμένες χάμω, κοίταζαν ἀκόμα τὴ γωνιά τῆς πλατείας ἀπ' ὅπου εἶχε χαθεῖ ὁ λοχαγός, ἐνῶ ἐκεῖνος ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ ἀμαξιοῦ του ἐξακολουθοῦσε νὰ στέλνῃ φιλιὰ μὲ τὸ χέρι του σὰν νὰ μὴν εἶχε τὸ κουράγιο νὰ σταματήσῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Τὸ μάθημα τῶν Γαλλικῶν

Ὅταν τὸ ἄλλο πρωτὶ ἡ Σάρα μπήκε μὲς στὴν τάξη ἀπειρα ζευγάρια μάτια, γεμάτα περιέργεια στηλώθηκαν ὀρθάνοιχτα ἐπάνω της. Ὅλες σχεδὸν οἱ μᾶθήτριες, ἀρχίζοντας ἀπ' τὴ Λαβίνια. Τέμπερν ποὺ ἦταν δεκατριῶν ἐτῶν και νόμιζε πὼς ἦταν κιόλας σωστὴ δεσποινίς, ὡς τὴ Λόττι Λέφ, τὴ μικρότερη ποὺ ἦταν μόλις τεσσάρων, εἶχαν πληροφορηθεῖ τὸν ἐρχομὸ της. Ὅλες ἤξεραν πὼς ἀπ' ἐδῶ κι' ἐμπρὸς ἡ Σάρα ἦταν τὸ καμάρι και ἡ δόξα τοῦ σχολείου τῆς μὲς Μιντοῖν. Μιὰ-δὺδ μάλιστα εἶχαν τὴν τύχη νὰ ἴδουν γιὰ μιὰ στιγμὴ τὴ Γαλλίδα καμαριέρα, τὴ Μαριέττα ποὺ εἶχε φθάσει τὸ περασμένο βράδυ. Ἡ Λαβίνια ποὺ μὲ χίλιες δὺδ μανοῦδρες εἶχε καταφέρει νὰ περάσῃ μπρὸς ἀπὸ τὴν κάμαρα τῆς Σάρας σὲ μιὰ στιγμὴ ποὺ ἡ πόρτα ἦταν μισάνοιχτη, εἶδε τὴ Μαριέττα ν' ἀνοίγῃ ἕνα κιώτιο σταλμένο ἀπὸ κάποιο κατάστημα.

— Ἦταν ὅλο γεμάτο ὥραϊα ἀσπρόρουχα κι' ἔχουν κά-τι νταντέλλες, μούρλια, ἔλεγε στὴ φίλῃ της Τζέσση ψιθυριστὰ, ἐνῶ εἶχε τὸ πρόσωπό της χωμένο μέσα στὴ Γεωγραφία της κι' ἔκανε πὼς μελετοῦσε. Ἀκούσα τὴ μὲς Μιντοῖν νὰ λέῃ στὴν ἀδελφὴ της πὼς τέτοια λούσα δὲν ταίριαζαν σ' ἕνα κορίτσι. Ἡ δική μου ἡ μητέρα λέει πὼς πρέπει νὰ ντόνουν τὰ παιδιά ἀπλά. Γιὰ ἰδὲς τὴ Σάρα, τὰ κεντήματα τοῦ μισοφοριοῦ της ξεπερνοῦν τὴν φούστα της.

— Καὶ φοράει και μεταξωτὲς κάλτσες, συμπλήρωσε ἡ Τζέσση, μὲ τὴ μύτη της κι' αὐτὴ χωμένη μὲς στὸν Ἀτλαντὰ της. Τί μικρούλια ποδαράκια. Δὲν ξαναεῖδα ποτέ μου τόσο μικρὰ πόδια.

— Μπᾶ, ἔκανε περιφρονητικὰ ἡ Λαβίνια, εἶναι τὸ σχῆμα τῶν παπουτσιῶν της ποὺ τὰ δείχνει ἔτσι. Ἡ μαμά λέει πὼς ἕνας καλὸς παπουτοῦς μπορεῖ νὰ δείξῃ μικρὸ και τὸ πιδ μεγάλο πόδι.

(Ἀκολουθεῖ)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΖΩΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Τί χαριτωμένα γατάκια!

*Ανεκρινώθη ἀπὸ τὸν Νηρέα

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΟΝΕΤΤΟ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Ἀντιλαλεῖ γλυκὸφωγὴ, μυριόληξη ἡ καμ-
[πάννα
Οἱ ἐκκλησιῆς γεμίζουν ἀπ' τὴ θεῖα
[ψαλμοῦδι,
Τολύπες στροβιλίζονται τοῦ λιβανίου ἡ
[εὐωδία!
Δοξολογία ὑπέροσμη σ' εὐλογημένη
[μάννα
Γεννιέται τὸ πολύτιμο τοῦ κόσμου ἀ-
[πόψε μάνα
Καὶ πλημμυρίζει μὲ χαρὰ τὰν θρόν-
[ου τὴν καρδιά,
«Χριστὸς γεννᾶται!» Ὁ τραγὴ καὶ θεῖ-
[κὴ βροδιά!
Ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη τὴ χαρὰ ἄς διαλα-
[λῇ ἡ καμπάνα.

Στὴ φάνη ἀπόψε ταπεινὸς πέρα στὴ
[Βηθλεὲμ
Γεννήθη καὶ μᾶς ἄνοιξε τὶς πύλες τῆς
[Ἑδέμ,
Μᾶς χάρισε αἰωνιότητα, στὸν οὐρανὸ
[μᾶς θέλει

Καὶ μεῖς στὴν τόση χάρι του, μ' εὐχα-
[ριστία θερμῇ
Ἀς κλίνουμε τὰ γόνατα μπροστὰ στὸ
[Δευρωτὴ
Σὲ Κεῖνον ποὺ δοξάζουνε στὸν οὐρανὸ
οἱ Ἀγγέλοι.

Δευκὴ Καμέλια [B]

✱

ΠΑΛΙΑ ΒΡΥΣΟΥΛΑ

Μὲ τὰ σημάδια τῆς λησμονιάς φανε-
ρά γύρω σου, στέκεσαι χωρὶς φωνή, πα-
λιά βρυσούλα, ἐνὺ πόνου κάποτε τραγου-
δοῦσες μὲ γλυκὲς μελωδίες ὀλημερίς,
σὺ ποὺ δροσίσεις μὲ τὰ κρυσταλλένια
νερά σου τὸσοὺς κουρασμένους στρατο-
κόπους. Τυλιγμένη μὲ ξερὰ χόρτα, μοιά-
ζεις τοὺς ξεχασμένους ἐκείνους τάφους
ποὺ ποτὲ κανεὶς δὲν ἐρχεται νὰ ταράξῃ
τὴ σιγὴ τους.

Ὁ χρόνος στὸ διάβα του σ' ἐντυσε
μὲ τὴν ἀνάλαφρη σκόνῃ καὶ σ' ἀγκά-
λιασαν τὰ κίτρινα ἀγκάθια, ἐνῶ ἄλλοτε
σὲ χάιδευαν θαλερὰ καταπράσινα φύλ-
λα καὶ μυρωδὰ ἀνθάκια ποὺ τὰτρε-
φες μὲ τὰ γάργαρα νερά σου. Χαρού-
μενη τότε ἔλεγες τ' ὁρμινικό σου τρα-
γοῦδι καὶ μελωδικὰ ἀντηχοῦσαν τὰ λό-
για σου μαζί μὲ τοῦ νεροῦ τὸ ρυθμὸ,
ἐνῶ τὴ νύχτα οἱ νεράιδες τοῦ δάσους
στὰ κατάλευκα ντυμένες, ἐρχόνταν νὰ
λουστοῦν στὴ μαρμαρένια γούρνα σου
ποὺ διαφασμένη τώρα στέκεται ἱκετευ-
τικά προσμένοντας κάποια σταγόνα νὰ
τὴ δροσίσει.

Θρονιασμένη ἐκεῖ στὴν πλαγιά τοῦ
βουνοῦ, ὑμνοῦσες τὸ Δημιουργὸ σου,

ὥσπου κάποια μέρα—ὦ, ἔτι μαύρη ποὺ
ἦταν!—ἀντήχησε στὴν ἐρημιὰ παραπο-
νιάρικο σὰν κλάμμα τὸ στεγνὸ σου τρα-
γοῦδι! ἔπαψαν πιά τὰ χεῖλη σου νὰ κε-
λαῖδοῦν, ἔπαψε τὸ καμπυλωμένο τόξο
σου νὰ λήγῃ τὶς μυστικές του σκέψεις.
Ἀπὸ τότε βουβή, χορταριασμένη, τυ-
λιγμένη στὰ κρύα σάβανα τοῦ χρόνου
περιμένεις τὸ φίλημα τῆς βροχῆς γιὰ
νὰ βρέξῃς τὰ χεῖλη σου καὶ νὰ θυμη-
θῇς τὴν περασμένη γλυκεῖα ζωὴ σου.
ὦ, πῶς σὲ συμπονῶ, παλιά βρυσούλα!

Νυχτοτράγουδο [B]

✱

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Ο ΚΛΕΦΤΟΓΛΥΚΑΣ

Σκίτσο τοῦ Ραφαήλ

✱

ΑΓΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗ

Ἦταν μιὰ σκοτεινὴ, πλακοστρωμένη
ἐκκλησιούλα, μικρὴ σὰ φωλιά. Δέκα ἄν-
θρωποι, δύσκολα θὰ χωροῦσαν μέσα.
Βρισκόταν κοντὰ στὸ σχολεῖο καὶ κάθε
πρωτὶ ποὺ περνοῦσα ἀπὸ κεῖ, διὰ δὲν
μὲ κυνηγοῦσε ἡ βιασύνῃ, ἐμπαινα μέσα
νὰ κάνω ἕνα σταυρὸ, καὶ πότε-πότε ἄ-
ναβα κανένα νεράκι.

Ὅταν εἶχαμε διαγωνισμοὺς, τοὺς πρώ-
τους τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου, ἡ ἐκκλη-
σιούλα γέμισε ἀπὸ μικρὲς μαθήτριες καὶ
φωτιστόταν ἀπὸ κεράκι. Κι' ἀντὶ γιὰ ψαλ-
μοῦδι, ἀκουγόταν ὁ ψιθυρὸς τῆς προ-
σευχῆς μας: «Ἀχ, Ἀγία Κυριακή μου,
φώτισέ με νὰ γράφω καλά, κάνε νὰ
προβιβαστώ» κι' ἄλλα τέτοια.

Πέρασαν χρόνια, τελείωσα τὸ σχο-
λεῖο καὶ φύγαμε ἀπ' αὐτὸ τὸ μέρος. Μὰ
τὴν Ἀγία Κυριακή δὲν τὴν ξεχνῶ πο-
τέ. Καὶ νῆ, σήμερα τὸ πρωτὶ, σὰν εἶδα
στὸ ἡμερολόγιο «Κυριακὴς μεγαλομάρ-
τυρος» ἦρθε πάλι στὸ μυαλό μου τὸ

μικρὸ, σκοτεινὸ ἐκκλησιδάκι, ποὺ ἄκου-
σε τόσες φορές τὴν ἀθώα, παιδιαστικὴ
προσευχὴ μου.

Νίκη [B]

✱

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΑΙΣΩΠΟ

Η ΑΛΕΠΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΣΤΑΦΥΛΙΑ

Σὲ μιὰ κληματαριά κάποια ἀλεποῦ
Εἶδε κάτι ὁμορφὰ σταφύλια κρεμασμένα.
Πηδαῖα νὰ τὰ φτάσῃ... ἄλλα ποῦ!
Ὁ κόπος τῆς πηγαίνει στὰ χαμένα.

Ὅταν λοιπὸν κουράσθῃ νὰ πηδᾷ
Κι' εἶδε νὰ οὐνώνονται ὅλες τῆς οἱ ἐλ-
[πίδες
Φεύγει, ἐνῶ λείπει περιφρονητικά:
«Ποτὲ δὲν εἶδα τέτοιες ἀγουρίδες!»
Πρόμαχος τῆς Ἑλευθερίας [A]

✱

ΤΟ ΤΖΑΜΙ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΛΟ
ΜΥΘΟΣ

Τὸ τζάμι ἐνὸς παραθυριοῦ, βλέπον-
τας νὰ πριονίζουν ἕνα ξύλο, εἶπε στὴν
κορνίζα του:

— Πόσο κατώτερα εἴσαστε εἰς τὰ
ξύλα! Κοίτα, κ' ἕνα παλιοπρίονο ἐκεῖ
σὰς κάνουν δὲ, τι θέλουνε. Ἐμένα γιὰ νὰ
μὲ κόψουν χρειάζεται διαμάντι. Μ' ἔ-
χουν ἀδικήσει ποὺ μ' ἔχουν βάλει μαζί
μὲ σένα.

Μὰ πρὶν προφτάσῃ νὰ τελειώσῃ ἕνας
δυνατὸς ἀέρας φύσηξε, τὸ παράθυρο
χτύπησε κι' ἔσπασε τὸ τζάμι κι' ἔπεσε
κομμάτια κάτω.

— Ὁ ἄνθρωπος νὰ γελάσω, εἶπε τὸ ξύλο,
μὰ νομίζω πῶς καλύτερα εἶναι νὰ σὲ
λυπηθῶ. Εἶσαι σκληρό, μὰ δὲν εἶσαι
στέρεο. Ἐμένα γιὰ νὰ μὲ σπάσουν θέ-
λουν τσεκούρια δόλοκληρα, μὰ δὲν στὸ
εἶπα πρὶν γιὰτὶ δὲ μ' ἀρέσει νὰ περι-
φανεύομαι, ἐπειδὴ κι' ἐγὼ ἔχω τὰ ἐλατ-
τώματά μου.

— Τὸ βλέπω πῶς ἔχεις δίκιο, εἶπε τὸ
τζάμι· κι' ἐγὼ δὲν ἀξίζω τίποτα, μὲ
τὸ παραμικρὸ χτύπημα σπάω. Μὰ μι-
λησα χωρὶς νὰ σκεφτώ, καὶ νὰ ποῦ τι
μωρήθηκα.

Δοξασμένο Ἀκρωτήρι [A]

✱

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Νίκος βλέπει τὸν σκύλο τοῦ καρ-
βουνιᾶρ νὰ πίνῃ νερὸ μὲ ἀπληστία.

— Μᾶλλον δίψα ἔχει ὁ κακόμοιρος!
Λέει σ' ἕνα φίλο του.

Κι' ἐκεῖνος:
— Ἀμ' ὅλη τὴν ἡμέρα μὲς στὰ κάρ-
βουνα βρίσκεται.

Ἀδολάφ

ΠΡΟΣΟΧΗ: Ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου ἡ
συνδρομὴ τῆς «Διαπλάσεως» γιὰ τὸ
ἐσωτερικὸ εἶναι δε. 120.

ΤΑ ΕΞΗΝΤΑΧΡΟΝΑ

Η ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Τὸ περασμένο Σάββατο, 16 Δεκεμ-
βρίου, ὥρα 6 μ.μ., συνήλθαν στὸ Ὑ-
πουργεῖο Πρωτονοῦσης (Παλαιὰ Ἀνά-
κτορα) καὶ στὸ ἰδιαιτέρω γραφεῖο τοῦ
κ. Ὑπουργοῦ - Διοικητοῦ, τὰ μέλη τῆς
μεγάλης Ἐπιτροπῆς ποὺ σχηματίσθηκε
γιὰ τὰ Ἐξηντάχρονα τῆς «Διαπλάσεως».
Κανένας σχεδὸν δὲν ἔλειψε ἀπ' ὅσους
προσκάλεσε ὁ κ. Κοτζιάς, κατόπι δη-
λώσεώς τους πῶς ἐπιθυμοῦν νὰ λάβουν
μέρος στὸν ἑορτασμὸ, καὶ ἡ αἴθουσα
ὅπου τὸ γραφεῖο ἐγέμισε ἀπὸ κυρίους
καὶ κυρίες. Ἦταν ὅλοι καὶ ὅλες παλιὰ
Διαπλάσπουλα καὶ παλιὲς Διαπλάσο-
πούλες, ποὺ κατέχουν σήμερα διαπρεπὴ
θέση στὴν ἐλληνικὴ κοινωνία, στὰ
γράμματα, στὴν τέχνη, στὴν ἐκπαίδευ-
ση, στὴν ἐπιστήμη, στὴ διπλωματία,
στὴ διοίκηση καὶ καθέξῃς. Πολλοὶ μί-
λησαν μὲ τὸν μεγαλύτερο ἐνθουσιασμὸ
γιὰ τὸ ἔξηντάχρονο ἔργο τῆς «Διαπλά-
σεως» καὶ ὑπέδειξαν διαφόρους τρό-
πους γιὰ νὰ ἑορτασθῇ ὠραιότερα τὸ
μεγάλον καὶ ἀπάνιο γεγονός, τοῦ περιο-
δικοῦ δηλαδὴ ποὺ κατώρθωσε νὰ ζήσει
τόσα χρόνια καὶ ζῇ ἀκόμα μὲ τὸν ἴδιον
ἄνθρωπο ποὺ τὸ ἐδημιούργησε στὰ
1879! Ὁ κ. Κοτζιάς ἔλαβε ὑπὸ ση-
μείωση ὅλες αὐτὲς τὶς ὑποδείξεις καὶ
στὸ τέλος ἐδήλωσε πῶς θὰ σχηματίσῃ
ὁ ἴδιος μιὰ μικρότερη ἐκτελεστικὴ Ἐ-
πιτροπὴ, ποὺ θὰ συνεργασθῇ μαζί του
γιὰ τὸν καταρτισμὸ τοῦ προγράμματος,
τὸν προσδιορισμὸ τῆς ἡμέρας καὶ κα-
θεξῆς. Ὁ ἑορτασμὸς πιθανώτατα θὰ
γίνῃ ἀρχὲς Μαΐου, ἀλλὰ αὐτὸ δὲν εἶναι
ἀκόμα ὁριστικόν.

Ἐχε ἀρχίσει ἡ συνεδρίαση ὅταν προ-
σῆλθε καὶ ὁ κ. Παπαδόπουλος. Στιγμὴ
συγκινητικὴ. Στὴν ἐμφάνισή του γρηγοῦ
διευθυντοῦ τῆς «Διαπλάσεως», ὅλος ὁ
κόσμος σηκώθηκε καὶ τὸν καταχειρο-
κρότησε· κι' ὁ κ. Κοτζιάς τὸν ἀσά-
σθηκε καὶ τὸν ἔβαλε νὰ καθήσῃ στὴν
ὑπογραφικὴ ἔδρα ποὺ ὡς τὴ στιγμὴ ἐκεῖ-
νη κατεῖχε, κι' αὐτὸς ἐκάθησε δίπλα-
του.

Εἶχε ἀρχίσει ἡ συνεδρίαση ὅταν προ-
σῆλθε καὶ ὁ κ. Παπαδόπουλος. Στιγμὴ
συγκινητικὴ. Στὴν ἐμφάνισή του γρηγοῦ
διευθυντοῦ τῆς «Διαπλάσεως», ὅλος ὁ
κόσμος σηκώθηκε καὶ τὸν καταχειρο-
κρότησε· κι' ὁ κ. Κοτζιάς τὸν ἀσά-
σθηκε καὶ τὸν ἔβαλε νὰ καθήσῃ στὴν
ὑπογραφικὴ ἔδρα ποὺ ὡς τὴ στιγμὴ ἐκεῖ-
νη κατεῖχε, κι' αὐτὸς ἐκάθησε δίπλα-
του.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου
τὴν 18 Δεκεμβρίου 1939

Τὸ σημερινὸ φυλλάδιον, ἂν καὶ ἔχει ἡμε-
ρομηνία 23 Δεκεμβρίου, θὰ τὸ λάβετε τὰ
Χριστούγεννα καὶ γι' αὐτὸ τὸ ἔκαμα Χρι-
στογεννιάτικο. Γιὰ τὸν ἴδιον λόγον καὶ τὸ
ἐρχόμενο, τῆς 30 Δεκεμβρίου, θὰ τὸ κάμω
Πρωτοχρονιάτικο. Δυστυχῶς κανέν' ἀπὸ
τὰ δυὸ φέτος δὲν ἔτυχε νὰ εἶναι δωδεκα-
σέλιδο γιὰ νὰ γίνῃ πιὸ γιορτινόν. Ἀλλὰ
θὰ ποσὴνικωθῇ μὲ τὸ φυλλάδιον τῆς 6 Ἰα-
νουαρίου, ποὺ σὰν πρῶτο τοῦ μηνός, αὐτὸ
θὰ εἶναι δωδεκασέλιδο καὶ, ἀνάμεσα στὰ ἑλ-
λα τὰ ὅρατα, θὰ ἔχῃ «Νέα καὶ Περσέγγα»
καὶ «Ἱστορίες γιὰ γέλια καὶ γιὰ κλάμ-
ματα».

Ἀγαπητὰ μου παιδιὰ, σὰς εὐχομαι ἀπ'
τὴν καρδιά μου νὰ γιορτάσετε μὲ θυσία
καὶ χαρὰ τὰ Χριστούγεννα. Ὁ Χριστὸς νὰ
σὰς φωτίσῃ πάντα στὸ καλὸ γιὰ νὰ προο-
δύστε καὶ νὰ εὐφημερῆτε. Τῆς ἰδίας εὐχῆς
σὰς στέλνει κι' ὁλο μου τὸ σπικτικό. Καὶ
τοῦ χρόνου, ἀγαπητὰ μου παιδιὰ.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου ἡ
συνδρομὴ τῆς «Διαπλάσεως» γιὰ τὸ
ἐσωτερικὸ εἶναι δε. 120.

Ἀσπρὴ Γλάρε, ὁ κ. Παπαδόπουλος σ'
εὐχαριστεῖ πολὺ. Πραγματικῶς, ὁ Καρυ-
τάκης, ποὺ διάβασε αὐτὲς τῆς ἡμέρας τὰ
«Ἀπαντὰ» του ἦταν ἕνας ἐξοχὸς ποιη-
τῆς. Ὅχι, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ λαβαῖν κα-
νεὶς μέρος στὸν ἴδιον Διαγωνισμὸ μὲ δυὸ
ψευδώνυμα, δηλαδὴ μὲ δυὸ ἀπαντήσεις.
Κι' ἐπειδὴ αὐτὸ τὸ ἔκαμαν τελευταῖα με-
ρικοί, στὸ ἐξῆς θὰ προσέχω καλύτερα.
Καλὴ ἡ Στατιστικὴ σου τῆς Σελίδος, ἀλλὰ
μὲ ἔστειλαν πρωτότερα κι' ἄλλοι κι' ἄ-
νεφερα τοὺς κυριώτερους ἀριθμούς.

Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ἐξοπαθῶμα,
Δουλοῦδι τῶν Ἀλπεων. Ἐχεις δίκιο,
ἡ «Εὐφραμένη Ἐπιγραφή» τοῦ 36 φύλ-
λου («Μὴ δις ἐπὶ τὸ αὐτό») δημοσιεύθηκε
λανθασμένῃ μ' ἕνα ἀστερισκὸ παραπάνω
(M**I, ἀντὶ M**I) καὶ πρέπει νὰ κυρωθῇ.
Ἡ ἰσχὺς ὅλων τῶν ψευδωνύμων λήγει τὴν
30 Νομβρίου, ἀδιάρκο ποτε ἐνεκρίθη τὸ
καθένα. Ἐστὶ καὶ τὸ δικό σου, ποὺ τὸ
πῆρες τέλῃ Ἰουνίου, τώρα νὰ τὸ
ἀνανεώσῃς. (Ἀν τὸ θάλῃς, ἐννοεῖται, καὶ
δὲν σὰ μέλει μὴν τὸ δώσω σ' ἄλλον μετὰ
τὴν 31 Ἰανουαρίου).

Δοιοπὸν τὸ καλοκαίρι, Μπιάνκα Σορέλ-
λε, σὲ περιμένουμε. Γιὰ τὸ κομμάτι ποὺ
μὲ ρωτᾷς δὲν θυμοῦμαι, δὲν τὸ εἶδες οὔτε
στὴν κατάλογον αὐτῶν ποὺ λαβαῖν; Τὸ
συμπλήρωμα τῆς συνδρομῆς σου, ἀφοῦ ἄ-
νανέωσες πρὶν ἀπὸ τὴν προκήρυξιν, μπο-
ρεῖς νὰ τὸ στείλῃς μὲ τὰν ἀναδρομικὴ ἐπι-
ταγή, καὶ νὰ γράψῃς μάλιστα στὸ ἀπό-
κομμα, ἀπὸ πῶς: «20 δραχ. πρὸς συμ-
πλήρωσιν τῆς συνδρομῆς μου», ὥστε νὰ
μὴν εἶναι ἀνάγκη νὰ στείλῃς συγχρόνως
καὶ γράμμα.

Ἡ Δευκὴ Καμέλια θάβηκε νὰ ζήσει ὡς
ποὺ νὰ βλεπε καμιά μέρα νὰ γράφω: «Μὲ
τὸ σημερινὸ φυλλάδιον κλείνω τὰ... 1000
χρόνια μου καὶ μπαίνω στὸ 1001». Ὁ,
τί ὄνειρο! Κανένα περιοδικόν, καμιά ἐφη-
μερίδα στὸν κόσμο δὲν ἔζησε χιλιετηρίδα.
Μόνον γιὰ μιὰ ἐφημερίδα κινεζικὴ λένε
πῶς ἔφτασε στὰ πεντακόσια. Ὅσο γιὰ μέ-
να, θὰ ζῶ ὅσο θὰ ὑπάρχουν ἄνθρωποι νὰ
μ' ἐκδίδουν. Ἡ Στατιστικὴ τῆς γιὰ τὴ
Σελίδας τελευταίᾳ ἀπ' ὅλες. Ἀλλ' ἄς ἰδῇ
τί λέω παραπάνω στὸν Ἀσπρὸ Γλάρο.

Πολλὴ ἐνδιαφέρουσα, Ἀστὴ, ἡ ἱστορία
σου μὲ τὰ περιοδικά, ὡς νὰ βρῇς ἐκεῖνο
ποὺ θὰ σοῦ ἀρῶσε. Τώρα βέβαια θὰ εὐγνω-
μονῇ τὸν Νηρέα ποὺ σ' ἐπρότεινε νὰ
γίνῃς συνδρομητῆς μου. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ
τὰ καλὰ λόγια καθὼς κι' ὁ κ. Φαίδων. Τὸ
σκίτσο σου, μὲ πολλὴ προσοχὴ καμωμένο,
ἔχει πραγματικῶς ὠρατὸ περιγράμμα. Ἀλ-
λὰ ὁ τρόπος αὐτός τῆς σκιασέως, μὲ σταν-
ρωτῆς, μερδεμένες γραμμὲς, δὲν εἶναι
καλὸς. Προτίμη νὰ κάνῃς τίς σκιὰς σου μὲ
γραμμὲς παράλληλες, πυκνότερες ἀναλό-
γως. Ἐπίσης, ὁ πολὺ σκιασμένος λαμὸς
δὲν ταιριάζει στὸ ἐντελὲς ἀσκήτω πρό-
σωπο: ἦθελε λιγώτερες σκιές, ἐδῶ κι' ἐ-
κεῖ μέλεις. Περιμένω κι' ἄλλο ἔργο, νὰ
κρίνω καλύτερα.

Εὐχαριστῶ τὴν παλιὰ μου φίλη Δοξα-
σμένους Ρήγος ἀπὸ τὸ Ἡράκλειο τῆς Κρή-
της, γιὰ τὸ συμπλήρωμα τῆς συνδρομῆς
τῶν μικρῶν ἀνεψιῶν τῆς. Πόσο με συγκί-
νησε τὸ ὠρατὸ τῆς γράμμα μὲ τὸ παλιὸ

Τὸ πρῶτοντον καθήκον τοῦ κα-
λοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἐγκαι-
ρος ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του.

μιλλιστάκι δὲν εἶναι τὸ ψευδώνυμό τῆς
τυπωμένο ἀπὸ τότε! Ἀντιγράφω αὐτὰ
τὰ λόγια: «Στέλνω ἕνα νοσταλγικὸ χαι-
ρισμὸ στὴν ἀγαπητὴ Διαπλάσι, κι' εὐ-
χομαι στὰν ψάκια μου καὶ σ' ὅλα τὰ Δια-
πλάσπουλα ὅλη τὴν εὐτυχία ποὺ μὲ ἔ-
χαις ἡ Διαπλάσι στὴν ξένοιαστη εὐ-
τυχισμένη ἐκείνη ἐποχῇ. Τὰ σέβη μου στὸν
κ. Διευθυντὴ καὶ στὸν πάντοτε ἀγαπητὸ
κ. Εὐνόπουλο».

Τὸ πιστεύω, Κορίτσι τῆς Ἑλλάδος,
πῶς ἀπὸ τότε ποὺ εἶδες τυπωμένο ἐπὶ
φυλλάδιό μου τὸ ψευδώνυμό σου, «λογα-
ριάζεις τὸν ἑαυτὸ σου περισσότερο». Ὅλα
τὰ παιδιὰ ἔχουν ἕνα τέτοιο συναίσθημα δ-
τὰν γίνονται Διαπλάσπουλα. Πολλὴ χάρη-
κα ποὺ ὁ βαθμὸς σου τοῦ Ἀ' τριμήνου στὸ
σχολεῖο ἦταν ἀριστα, καθὼς καὶ τῆς συμ-
μαθητρίας σου Δελοῦδας. Τί καλὰ ποὺ
εἶσθε τόσο ἀγαπημένες οἱ δυὸ Διαπλάσο-
πούλες καὶ ὅλο γιὰ μένα μιλάτε! Περι-
μένω τώρα νὰ γράψῃς τίποτα καὶ γιὰ τὴ
Σελίδα.

Ἀλκὴ Μύρα, σοῦ ἐνέκρινε τὸ νέο ψευ-
δώνυμο, ποὺ δὲν θὰ τὸ ἀλλάξῃς πιά ποτὲ
(ἀλλ' ἔθελαι;) καὶ σοῦ ἔστειλα λυσόχαρ-
τα. Χάιρω ποὺ εἶσαι εὐχαριστομένης ἀπὸ τὰ
Νέα μου. Πολλὲς εὐχαριστίες ἀπὸ τὸν κ.
Φαίδωνα καὶ τὸν Ἀνανία. Γιὰ τὰ Ἐξην-
τάχρονα νῦν γράφω ἄλλο.

Ὁ Ἅγις μοῦ γράφει: «Σήμερα ἔλαβα
καὶ τὸ 1ο φυλλάδιον. Δοιοπὸν, Διάπλάσις
μου, εἶναι τὸ ὠραιότερον ἀπ' ὅσα ἔχω μὲ-
χρι σήμερα διαβάσει. Γιὰ τὴ «Μικρὴ Πριγ-
κήπισσα» μοῦ φαίνεται πῶς εἶναι ἀρκετὴ
ἐγγύηση τὸ δι τὴν ἐγγραφὴν ἡ ἰδία ποὺ
δημιούργησε καὶ τὸν ἀθάνατον Μικρὸ Λόρ-
δο. Ὅσο γιὰ τὸν Γιάννη Καστέρα, αὐτὸ τὸ
ἔχω διαβάσει σὲ δυὸ παλιούς σου τόμους
καὶ ἔξρω τί ἀξίζει. Ἀλλὰ σὲ βεβαιῶν
πῶς διαβάζοντας τὴν ἀρχὴν τοῦ στο πρῶτο
φυλλάδιον, δὲν τὸ ἐγνώρισα. Τὸ ζωντανεῖς
τόσο ἡ νέα μετάφραση, ποὺ θὰ τὸ διαβάσω
κι' ἐγώ, μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους ποὺ δὲν τὸ
ἔχουν διαβάσει, σὰν κάτι νέο. Ἀλλὰ τὸ
πρῶτο πράγμα ποὺ διαβάσω στὸ νέο σου
τόμο, τί ἦταν νομίζεις; Ἡ Τουριστία! Ὁ
θαῦμα ἰστοπλὸν κι' ἡ νέα αὐτὴ ἐμπνευση
τοῦ Ἀνανία. Ἐφάνηκε πῶς ὅσοι ἀπὸ τὴν
τεμπέλικη ζωὴν τοῦ, θὰ ἐξαναρχίσῃ μὲ νέες
δυνάμεις νὰ μᾶς χαρίσῃ τὸ γέλιο. Αὐτὰ
μοῦ γράφει ὁ Ἅγις γιὰ τὰ Νέα μου κι'
ἐλπίζω πῶς συμφωνεῖτε ὅλοι.

Τὰ ἔλαβα δὲν, Νεφέλη. Ὁρατὰ ἡ ἰδέα
σου νὰ γράψῃς εὐχαριστήριον στὸν κ. Χα-
ραμῇ γιὰ τὸ καλὸ ποὺ ἔκαμε στὸν κ. Φαί-
δωνα. Τοῦ ἔστειλα ἀμέσως τὸ γράμμα σου,
μαζὶ μὲ τὴν ἐξοχὴ αὐτὴ φωτογραφία τὸ
Ἐρυθρὸν Σταυροῦ. Ἀλλ' ἔθελαι καλὴ σύμ-
πτωσις νὰ ὑπάρχῃ κι' αὐτὴ στὴ συλλογὴ
τῶν «Ἀθηναϊκῶν» ποὺ εἶχε ὁ καλλιτέχνης
φωτογράφος πατέρας σου. Ἐδῶκα ἐπίσης
τὸ γράμμα σου στὸν κ. Φαίδωνα, μὲ τὴν
φωτογραφία τῆς Ἰθάκης, καὶ κράτησα τὴν
ἄλλη τὴν χαριτωμένην τὴν παιδιῶν. Περι-
τὸ νὰ σοῦ πῶ πόσο συγκινηθῆκα ὁ κ. Φαί-
δων μ' αὐτὰ ποὺ γράφεις. Κάνεις ὅμως
μιὰ παρατήρησιν: Ὅταν πῆγῃ νὰ κἀν
τὴν ἐγχείρησιν δὲν ἦταν τυφλός· μόνον τὸ
ἕνα μάτι εἶχε σκοτισθῇ ὀδόντω μὲ τὸ
ἄλλο ἔβλεπε ἀρκετὰ, ὥπως βλέπει κι' ἄ-
κόμα. Ἐννοεῖται δι τὴν ὥρα γράφει καὶ δια-
βάσει μὲ τὸ ἐγχειρισμὸν, αὐτὸ ποὺ δὲν
ἔβλεπε πρῶτα παρὰ σκοτάδι καὶ τώρα βλέ-
πει τὸ φῶς στὴν ἐντέλειαν.

Λαῖς Μπερσὺνι, μιὰ ὥρα ἀργότερα νὰ
λάβαινα τὸ γράμμα σου δὲν θὰ πρόφτα-
να, νὰ κάνω κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν σου. Εὐτυ-
χῶς, τὸ περασμένο φυλλάδιον ἦταν ἀκόμα
στὸ πιστήριον, κι' ἔτσι μπόρεσα, ἀπὸ τῆς
εἰκόνας τῶν βραδυμένων νὰ σῶσω τὸν ὁμά

σου και ν' ἀφήσω μόνο τὸ ψευδώνυμο, γιὰ νὰ μείνῃς... ἐμυστηριώδης». Ναί γιὰ τοὺς καλλιγράφους λένε πὼς εἶναι κοιτοί· ἀλλὰ δὲν ἔχουν δίκιο· ὑπάρχουν καὶ καλλιγράφοι ἐξυπνοὶ σὺν τοὺς... κακογράφους. Ὅπως δὴποτε ἡ καλλιγραφία εἶναι ἕνα καθήκον. Καθένας πρέπει νὰ γυμνάζεται, μιμούμενος τὰ καλλιγραφικὰ πρότυπα γιὰ νὰ καλυτερεύῃ τὸ γράφίμῳ του καὶ νὰ τὸ κάμῃ, ἂν δὲ αὐστηρὰ καλλιγραφικό, τοῦλάχιστο κομψὸ κι' εὐανάγνωστο. Εἶπα στὸν κ. Φαίδωνα πόσο χάρηκες ὅταν ἔλαβες τὸ πρῶτο φυλλάδιόν κι' εἶδες πάλι «Ἀθηναϊκὴ Ἐπιστολή»...

Οἱ λύσεις σου δεκτές, **Αἰγαίοπελαγίτη**, καὶ μὴν ἀνησυχεῖς. Χαίρω πού σοῦ ἀρεσαν τὰ Νέα μου μυθιστορήματα «ἀπὸ τῆς πρώτης ὥψεως». Ἐ, βέβαια θὰ σοῦ ἀρέσουν πολὺ περισσότερο ὅταν θὰ προχωρήσουν καὶ θ' ἀρχίσουν οἱ περιπέτειες κι' ἡ ἀγωνία. Ἐνδιαφέρομαι πολὺ γιὰ τὸν ἀθλητισμό, ἀλλὰ δὲν ἀνῆκω σὲ κανένα σὺλλογο ὥστε νὰ χαίρω ὅταν νικᾷ ὁ Παναθηναϊκὸς τὸν Ἀπόλλωνα ἢ ὁ Ἀπόλλων τὸν Παναθηναϊκόν...

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Αὕτῃ τὴν ἐβδομάδα ἔλαβα :

«Ὁ κολουράς», «Ἡ ἀφέλεια τοῦ Τοῦ», «Ὁ γυρισμός», «Ὁ καστανάς», «Τότε μόνο», «Χριστὸς γεννᾶται», «Παραμονὴ Πρωτοχρονιάς», «Ὁ Αἰγυσιώτης ὁ θανεισὴς κι' ὁ σιδηρουργός», καὶ «Ρολί».

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα : Χωριατοπούλα, κ. (ΑΡ). Ἀρχιζιζάνιον, κ. (Χ+). Σεμνὴ Διαπλάσσοπούλα, κ. (ΦΧ). Διπρόσωπη, κ. (ΠΜ). Στέφανος Ἀμαραντὸς, ἄ. (ΔΣ). Βόταν, ἄ. Μίς Ἡνὴ κ. (ΜΣ). Βοναπάρτης, ἄ. (ΘΚ). Ὑπναρῆς, κ. (ΕΠ). Ντροπαλός, κ. (ΑΝ). Κουτούτσικος, κ. (ΣΑ). Γιατρός κ. (ΣΜ). Συναχωμένος, κ. (ΑΧ). Χαρούμενος, κ. (ΠΚ). Ἐλεφάντι, κ. (ΜΑ). Γκρινιαρῆς, κ. (ΜΚ). Ἀτρόμητος Πιλότος, ἄ. (ΘΘ). Τσιριγώτικο Διαβολάκι, ἄ. (ΠΓ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων : Ἀ-ζιαντὴ, κ. Ριχάρδος Λεοντοκαρδὸς, ἄ. Κερνικαῖκὸ Ἀκρογιάλι, ἄ. Μιράντα, κ. Ἀκριτὰς, ἄ. Ἀσπρο Κουνελάκι, κ.

Ἡ Διάπλasis ἀπαύξεται τοὺς φίλους τῆς: **Δούκα Ὑορέζον** (θὰ εἶδες ὅτι ἡ συνδρομὴ τοῦ ἐξωτερικοῦ δὲν ἀυξάνει· ἀφ' ἡνίκαι αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο, ἀλλὰ δὲν θὰ πάρῃς ἄλλο, νὰ μοῦ γράφῃς ὅταν θὰ σοῦ ἐπιτρέπουν τὰ μαθήματα;) **Μορφά** (εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἀνανέωση καὶ τὸ ἐξοπαθῆμα· ὅλες σου οἱ λύσεις ἔγιναν δεκτές, μὴν ἀνησυχεῖς· σ' εὐχαριστῶ κι' ὁ κ. Φαίδων· οἱ εἰκόνας ὠραιότατες καὶ μιὰ τοῦλάχιστο θὰ δημοσιευθῇ) **Ναυτάκι** (ἔχι, σὴν πόλῃ σου δὲν ἀνέλαβε κανένας πρωτοβουλία γιὰ νὰ ἐρτασοῦν τὰ ἔξηντάχρονα· εὐχαριστῶ γιὰ τὴν εὐχὴ καὶ χαίρω πὺ εἶσαι κατενθουσιασμένος μὲ τὰ Νέα τοῦ 1940· ἀνανέωσα, ἔστειλα, περμάνω) **Σούλαν Γυνέλλη** (χαίρω πολὺ· ἀλλὰ γιὰ νὰ σοῦ ἐγκριθῇ ψευδώνυμο πρέπει νὰ μοῦ στείλῃς δραχμὴς 10· γράψε μου συγχρόνως καὶ μερικὰ ἄλλα ψευδώνυμα τῆς ἀρεσκείας σου, νὰ σοῦ διαλέξω, γιὰτὶ ἀπ' αὐτὰ πὺ προτείνεις κανένα δὲν εἶν' ἐλεύθερο.) **Ἄντυ Κόρνα** (οἱ λύσεις δεκτές· περμάνω καὶ τὴς ἄλλες· εὐχαριστῶ πὺ βρίσκεις «πολὺ δίκαια κι' ἐντελὴς ἀσήμαντη» τὴν ἀξίωση τῆς συνδρομῆς) **Μεγάλην Ἑλλάδα, Πολιτὴν Ἀρκτον, Βασιλίσσαν Νεφερτίτι** κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 290ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι τῆς 23 Φεβρουαρίου 1940.

36. Δεξιόγριφος

Σὲ πόλεμο, σ' ἀγῶνες
Εἶν' ὄνειρο μεγάλο...
Τῆς Ἱταλίας τᾶλλο
Μιά πόλῃ ξακουστή.
Στὰ δυὸ τοῦ Εἰκοσιένα
Θὰ ἰδῇς ἀγωνιστή.

Δοξαζόμενος Ἀκρωτήρι

37. Στοιχειόγριφος

Περίφημος ἀρχαῖος ἀθλητής,
Ἄν τοῦ προσθέσῃς μόνο ἕνα Τά.
Κάποιος θὰ γίνῃ ἀγγλὸς ποιητής,
Πὺ ἔχει γράφῃ ἐργα ὀνομαστά.

Δοξαζόμενος Ἀκρωτήρι

38. Ἀναγραμματισμός

Ἐβραῖο βασιλιά πολὺ γνωστὸ
Τὸν ἀναγραμματίζω,
Κι' ἤχους γλυκοὺς ἀπ' ὄργανο πνευστὸ
Ὀλόγυρα σκορπίζω.

Δοξαζόμενος Ἀκρωτήρι

39. Αἵνιγμα

Τὸ ἀρσενικὸ μου λαμπερὸ
Στὸν οὐρανὸ ἀστέρη.
Χώρα παλιὰ τὸν θηλυκό,
Καθένας σας τὴν ξέρει.

Ἀττὲ Ἰράμ

40. Πυραμὶς μετ' Ἀκροστιχίδος

+ = Σὺμφωνον.
+ + * = Πρέπει νὰ βουλωθῇ
+ * + * = Πόλις τ. Μακεδονίας
+ * + * + * = Νὰ τὴν λέγῃς πάν-
+ * + * + * = Προόρρησις [τοτε
Οἱ σταυροὶ καθέτος ἀγγέμαχον ὀ-
πλον. Τάρχικα τὸν λέξων, ἐκ τὸν κά-
τω, ποταμοὶ τῆς Εὐρώπης.
(Νέον εἶδος) Δοξαζόμενος Ἀκρωτήρι

41. Κρυπτογραφικόν

12345678 = Ἀρχαία περιφημος πόλις.
25678 = Πτηνόν.
3215 = Ποτόν.
42378 = Σκληρὸς θεός.
532 = Θεά.
632178 = Μυθολογικόν.
732 = Χρονικὴ μονάς.
82315 = Βυθίζει πλοῖα.

Ἀττὲ Ἰράμ

42. Μαγικὴ Εἰκὼν ἄνευ εἰκόνας
— Πῶ, πῶ! τὴ νῆα, Ἀνθή, αὐτὸς
ὁ ἀγριάνθρωπος στὸν κῆπο μᾶς;
— Εἶναι ὁ νέος κηπουρός.
— Καὶ τί κάνει τώρα ἐκεῖ;
— Μὰ τὸ εἶπες.

Ἀττὲ Ἰράμ

43. Κεφάλι μετὰ Φωνηεντολόγου

ὄς, ὄσος, ἄριστος Κύρος.
Εἰς τὰς λέξεις αὐτὰς νὰ προστεθῇ
ἀπὸ ἕν γράμμα ὡς κεφαλὴ καὶ νὰ σχη-
ματισθοῦν ἄλλαι τόσοι λέξεις, τὸν ὀ-
ποῖων τάρχικα νὰποτελοῦν φωνηεντολό-
γον τοῦ τύπου;

τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις.

Ρεπόρτερ

44. Ἑλληνοσύμφωνον

ναυ-οο-η-η-ρει

Ὁνειρεμένη Πατρίδα

45. Γρίφος

ια

ια

ια

ια

ια

ια

ια

ια

ια

ια

ια

ια

ια

ια

ια

ια

Ἀττὲ Ἰράμ

Παρόδραμα : — Εἰς τὸν Γρίφον τοῦ προηγουμένου φυλλαδίου, τὸ ἴς τῆς δευτέρας εἰκόνας εἶναι ἑλληνικὸν ἐς καὶ κατὰ λάθος ἐτυπώθη μὲ λατινικὰ στοι-
χεῖα.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλ. 40.

499. Ἐλαφος (ἔλα, φῶς). — 500. Ἀδελφοὶ-Δελφοί. — 501. Μαῖα-μυῖα — 502-504. 1, Τὸ ὄνειρο. 2, Ἡ γλώσσα. 3, Τὸ δίκτυ. 505.

ΑΡΚΑΔΙΑ 506. ΑΜΙΑΚΑΣ (μά-
Ρ Ρ Ε Μ λης, Ἱμαλαία, Λαμία,
ΚΡΑΝΙΟΝ Καλάμαι, σίκαλις. Ἡ
Α Ν Κ Η λέξις τοῦ Μωσαϊκοῦ:
Δ Ε Ι Κ Τ Η Σ ΑΜΑΛΙΑ). 507-511.
Ι Ο Η Ι Διὰ τοῦ Κ: **σόδρος**,
ΑΜΝΗΣΙΑ **Κῦρος, Λυκία, Κά-
φρος, μήκος**. — 512.
ΣΚΙΑ (Σ-κόρος, Κ-λέων, Ἰ-ρις, Ἀ-
καρπος). — 513. Ἐμπρός γιὰ μιὰν Ἑλ-
λάδα νέα. — 514. **Οὐαὶ τοῖς ἡττημένοις**
(οὐ, ἔτη, σύ, τι μὲ νῖ, ς).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[Μ' — 27]

Μικρές μου φίλες, συγχωρήσατέ με. Τὰ πολλὰ μαθήματα μὲ ἀναγκάζουν νὰ διακόψω ἀλληλογραφίαν, **Μασκὼτ**

[Μ' — 28]

Καπετὰν Βρυκόλακα, ἡ Κόρη τοῦ Δρά-
κουλα τώρα πράγματι μετανοεῖ γιὰ τὴ
μεγάλῃ τῆς εἰλικρίνεια. Πάντως γιὰ τὴ
γιορτὴ σου σοῦ στέλνει τίς καλλίτερες εὐ-
χες τῆς.

[Μ' — 29]

Συριανέ, χρόνια πολλά. — Προσοχή!!..
Σπένταθλο [ΔΘ' 388] συνεχίζεται!

[Μ' — 30]

Διαπλάσσοπουλα κοιτάξατε τὰς [ΔΘ-418].
[ΔΘ-466], [ΔΘ-578]. Ὅ, τι καταγγέ-
λαμεν ἔγινε. Ἐμᾶς, ἐφόσον δηλώσαμε ἀ-
ποχώρησι, δὲν μᾶς ψήφισε κανεὶς. Ἀρα:
τοὺς 66 ψήφους ἀπένευμε ὁ ἐκλεκτὸς 26-
σιλ — Γελαστός Ἀντιπλοῦρχος πρόεδρος
«Τρελλοπαρέας», ὅπως ἀπένευμε καὶ σὸ
σὺλλογὸ τοῦ 193. Ἡ «Τρελλοπαρέα» ἐπει-
δὴ δὲν τὴν συνεχάρημεν ἐκ τὸν προτέρων,
ἀλλ' ἀπλὸς τῆς ὑπενθυμίσμας γνωστὴν
σ' αὐτὴν νίκην, μὴ μᾶς... παρξήνη!!
ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΕΙΣ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΙ

[Μ' — 31]

Προκηρύσσομεν δῆμιον τριδραχμὸν
Διαγωνισμὸν Γραμματοσῆμων (4 Ἑλ-
ληνικά καὶ 2 ξένα). Βραβεύονται μὲ ἐκλε-
κτὰ βραβεῖα οἱ δύο πρῶτοι. Περιμένονμε
δοσθητέρις ἀπ' ὅλων τὸν Διαπλάσσοκοσμον.
Διοίς: Δημήτριον Ρώμπαπαν, Ἀριστοτέλους
187, Ἀθήνας (8). **Καπετὰν Ἀγρας**
Καπετὰν Νικηφόρος

Σημείωσις : Διαπλάσσοπουλα! οὐδεμία
ἀποκάλυψις μᾶς ἐνδιαφέρει!!

[Μ' — 32]

Κλὸ-Κλὸ, Γαλιάνδρα, χρόνια πολλά στήν
θεῖα Ἀννα. — **Γιατρός, Ἐλαφάνι**

[Μ' — 33]

Διόρθωσις : Ἡ Διοίς τῆς δπ' ἀριθ.
Μ-23 ἀγγελίας εἶναι Παγκαθὴ 74.

[Μ' — 34]

Διαπλάσσοπουλα, Διαπλάσσοπούλες, τῶν
Πατρῶν! Ὅσοι θέλετε νὰ λάβετε μέρος
στὸν ἐορτασμὸν τῶν ἔξηντάχρονων τῆς
Διαπλάσεως ἔλατε καθὲς Τετάρτῃ στὰς 5
μ.μ. στὴν Φιλαρμονικὴ καὶ ζητήσατε τὴν Δδα
Λαμπίρη. Ἐλάτε καὶ φέρετε καὶ τ' ἀδελ-
φία σας μεγαλύτερα καὶ μικρότερα. Κανεὶς
νὰ μὴ λείψῃ, εἴτε ἀπὸ ὑπερηφάνεια, εἴτε
ἀπὸ μετριοφροσύνη, εἴτε ἀπὸ ἀδιαφορία.
Ὅλοι χρειαζέσθε, γιὰτὶ ὅλοι ἔχουμε τὰ
ἴδια δικαιώματα — καὶ τὴν ἴδια ἀποχρέωσιν.
Ἐλένη Λαμπίρη